

**Názov aktivity:** Významné osobnosti sociálnej práce

**Typ aktivity:** Intervenčná

**Autor:** Mgr. Matej Almáši

**Predmet:** Teoretické základy sociálnej práce

**Kontakt:** [matej.almasi@umb.sk](mailto:matej.almasi@umb.sk)

<b>Názov aktivity</b>	<i>Významné osobnosti sociálnej práce</i>
<b>Téma aktivity</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ludské práva</li><li>• Rozmanitosť</li><li>• Znevýhodnenie a pomoc všetkým ľuďom bez rozdielu</li></ul>
<b>Anotácia aktivity</b>	Aktivita pracuje s analógiou a reflexiou rozmanitosti – znevýhodnenie predtým a teraz, porovnávanie klientov sociálnej práce a sebareflexia silných a slabých stránok pri výkone sociálnej práce.
<b>Ciele aktivity</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• pochopiť znevýhodnenie ľudí kedysi a dnes;</li><li>• pochopiť to, že klientmi sociálnej práce sú hlavne tí, ktorí sa odlišujú od toho, čo je v spoločnosti bežné, a tým sa dostávajú do znevýhodnenej pozície;</li><li>• spoznať svoje slabé stránky v spojitosti s rozmanitosťou ľudí;</li><li>• pochopiť princíp pomoci bez rozdielu.</li></ul>
<b>Pomôcky</b>	Učebný materiál, pero, papier, PC, projektor, PowerPoint, štruktúrovaný záznamový hárok (Príloha).
<b>Čas</b>	10 minút na jednu prezentáciu (prezentácia 8 min. a krátka diskusia 2 min.) a záverečná diskusia na 5 min.
<b>Postup</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Študentom zadajte domácu úlohu, aby za pomoci učebného materiálu spracovali prezentáciu v PowerPointe o vybraných významných osobnostiach sociálnej práce v historickom kontexte.</li><li>2. Zadajte im, aby pracovali v skupine. Skupine študentov priradte skupinu osobností sociálnej práce na spracovanie (1 skupina = 1 prezentácia). Povedzte im, že do prezentácie majú vyabstrahovať hlavne tieto informácie:<ul style="list-style-type: none"><li>❖ ktorú osobnosť spracovali (základné údaje o nej);</li><li>❖ prečo ju spracovali v kontexte sociálnej práce (jej aktivity);</li><li>❖ na akých klientov sa osobnosť zameriavala a ak je to možné, tak aj z akého dôvodu.</li></ul></li><li>3. Povedzte študentom, že na seminári odprezentujú spracované osobnosti sociálnej práce s použitím PowerPointu.</li></ol>

	<p>4. Inštruujte študentov, že po prezentácii budú viesť krátku diskusiu s ostatnými na témy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ <i>aká bola motivácia osobností sociálnej práce k práci s klientmi;</i></li> <li>❖ <i>aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali;</i></li> <li>❖ <i>ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a z akých dôvodov;</i></li> <li>❖ <i>aký mali prístup osobnosti sociálnej práce ku klientom;</i></li> <li>❖ <i>aké sú spojitosti so súčasnosťou.</i></li> </ul> <p>5. Pri niektorých osobnostiach sa ťažšie identifikuje zameranie na konkrétne skupiny klientov, preto je možné ich opis nahradiť opisom aktivít v rámci sociálnej práce.</p> <p>6. Študentom rozdajte pred začatím prezentácie štruktúrovaný záznamový hárok s okruhmi tém, o ktorých bude po skončení prezentácie osobností sociálnej práce diskusia. Požiadajte ich, aby písomne reflektovali na záznamový hárok témy na základe prezentácie a počas prezentácie.</p> <p>7. Po všetkých prezentáciách skupín osobností sociálnej práce a krátkych diskusiách realizujte záverečnú diskusiu na témy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ <i>s kým by chceli a s kým by nechceli pracovať ako budúci sociálni pracovníci;</i></li> <li>❖ <i>aké by mali mať osobnostné predpoklady ako budúci sociálni pracovníci;</i></li> <li>❖ <i>čo robiť, ak majú negatívne postoje voči rozmanitosti klientov.</i></li> </ul> <p>8. Inventár vybraných osobností sociálnej práce rozdelených do nasledovných skupín:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ <i>Berta Sophia Felicita von Suttner, Joshepine Butler a Elena Maróthy-Šoltésová;</i></li> <li>❖ <i>Harriett Moulton Bartlett, Octavie Hill a Ilse Arlt;</i></li> <li>❖ <i>Ruth Ida der Leyen, Amy Gordon Hamilton a osobnosti v systéme školstva v SR v „súčasnosti“ (slovenské osobnosti len vymenovať a stručne charakterizovať);</i></li> <li>❖ <i>Helen Harris Perlman; Virginia Robinson a Mary Richmondová;</i></li> <li>❖ <i>Alice Salomon; Helena Radlinská a Thomas Chalmers;</i></li> <li>❖ <i>Robert Owen, Berta Pappenheim a Jane Addams;</i></li> <li>❖ <i>Alice Masaryková, Elizabeth Fry a Přemysl Pitter*</i></li> </ul>
<b>Reflexia</b>	Aktivitu reflektovali sami študenti v diskusii po každej prezentácii. Študenti odpovedali na otázky prezentujúcich. Ich odpovede vychádzali zo záznamov

	<p>tvorených počas prezentácie a ich myšlienok. Vďaka tomu neboli len pasívnymi poslucháčmi. Nakoniec som ako vyučujúci reflektoval celú aktivitu v záverečnej diskusii, pričom som kládol aj otázky, ktoré vychádzali z výsledkov úvodného zisťovania.</p>
<p><b>Zoznam použitej literatúry</b></p>	<p>Osobnosti sociálnej práce boli do učebných materiálov spracované z rôznych zdrojov. Je to individuálne, záleží od pedagóga, aké zdroje na to využije. Ako príklad uvádzam tieto zdroje:</p> <p>BOSÁ, M. 2013. <i>Feministické korene sociálnej práce</i>. Prešov: Filozofická fakulta PU, 2013. 86 s. ISBN 978-80-555-0952-5.</p> <p>BRNULA, P. 2012. <i>Sociálna práca. Dejiny, teórie a metódy</i>. Bratislava: Iris, 2012. ISBN 978-80-89256-91-4.</p> <p>LEVICKÁ, J., MYDLÍKOVÁ, E. 2013. Mier ako agenda sociálnej práce. In <i>Revue sociálnych služieb</i>. ISSN 1338-1075, 2013, roč. 5, č. 2, s. 52-61.</p> <p>LEVICKÁ, J., LEVICKÁ, K. 2015. <i>Prípadová sociálna práca – zrod a rozvoj</i>. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. s. 112. ISBN 978-80-7435-578-3.</p> <p>OLÁH, M.,SCHAVEL, M.,ONDRUŠOVÁ, Z, NAVRÁTIL, P. 2009. <i>Sociálna práca. Vybraté kapitoly s dejín, teórie a metód sociálnej práce</i>. Bratislava: VŠZaSP sv. Alžbety, 2009. s. 228. ISBN 80-969449-6-7.</p> <p>PEDAGOGICKÁ FAKULTA. 2016. <i>Katedra sociálnej práce</i> [online]. Bratislava: www.fedu.uniba.sk, 2016. Dostupné na internete: <a href="https://www.fedu.uniba.sk/sucasti/katedry/katedra-socialnej-prace/">https://www.fedu.uniba.sk/sucasti/katedry/katedra-socialnej-prace/</a></p> <p>(Ďalším tipom by mohla byť publikácia: BAKOVÁ, D. 2015. <i>Osobnosti sociálnej práce</i>. Sládkovičovo: Vysoká škola Danubius, 2015. s. 180. ISBN 978-80-8167-018-3 – osobne som však s ňou nepracoval).</p>
<p><b>Tip pre pedagógov</b></p>	<p>Aktivitu je možné prispôbiť. Je možné zmeniť osobnosti sociálnej práce alebo znížiť ich počet (záleží od počtu študentov). Taktiež je možné podľa potreby znížiť alebo doplniť otázky po každej prezentácii a v záverečnej diskusii, a to tak, aby boli naviazané na ciele aktivity. Niektoré otázky v záverečnej diskusii by mali odrážať výsledky úvodného zisťovania. Spracovanie informácií o osobnostiach sociálnej práce do učebných materiálov možno prispôbiť potrebám konkrétneho pedagóga.</p>

\* Osobnosti sociálnej práce boli vybrané do skupín na základe množstva textu, ktorý sa nachádzal v učebnom materiáli, aby študenti mali rovnaké podmienky pri vypracovaní domácej úlohy.

## Príloha č. 2

### Štruktúrovaný záznamový hárok

#### Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok

#### 1. skupina:

Berta Sophia Felicita von Suttner, Joshepine Butler  
a Elena Maróthy-Šoltéssová

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobností sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---

## **Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok**

### **2. skupina:**

Harriett Moulton Bartlett, Octavie Hill a Ilse Arlt

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobnosti sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---

## Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok

### 3. skupina:

Ruth Ida der Leyen, Amy Gordon Hamilton, osobnosti v oblasti školstva v SR v „súčasnosti“

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobnosti sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---

## Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok

### 4. skupina:

Helen Harris Perlman, Virginia Robinson a Mary Richmondová

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobnosti sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---

## Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok

### 5. skupina:

Alice Salomon, Helena Radlinská a Thomas Chalmers

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobností sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---



## **Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok**

### **6. skupina:**

Robert Owen, Berta Pappenheim a Jane Addams

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobnosti sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---

## Významné osobnosti sociálnej práce – záznamový hárok

### 7. skupina:

Alice Masaryková, Elizabeth Fry a Přemysl Pitter

- ① **Aká bola motivácia osobností sociálnej práce pre prácu s klientmi / pre realizáciu svojej činnosti v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ② **Aké boli postoje osobností sociálnej práce ku klientom, s ktorými pracovali / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ③ **Ako boli vnímaní klienti sociálnej práce v danej dobe a prečo / činnosť, ktorú realizovali osobnosti sociálnej práce v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ④ **Aký mali prístup osobností sociálnej práce ku klientom / k činnosti, ktorú realizovali v kontexte sociálnej práce?**

---

---

---

- ⑤ **Aké sú spojitosti so súčasnou praxou sociálnej práce?**

---

---

---